

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 8 september 2020*

Innehållsförteckning

Tillämpliga bestämmelser	4
Europeiska sociala stadgan	4
Gemenskapens avtal om arbetstagarnas grundläggande sociala rättigheter	5
Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	5
Direktiv 2003/88/EG	5
Tjänsteföreskrifterna	6
Bakgrund till tvisten	7
Talan vid tribunalen och den överklagade domen	7
Parternas yrkanden och förfarandet vid domstolen	9
Prövning av överklagandena	10
Den första grunden i rådets huvudöverklaganden och rådets anslutningsöverklagande: Felaktig rättstillämpning vad gäller omfattningen av tribunalens behörighet att pröva talan	10
Den första delgrunden: Felaktig rättstillämpning genom att saken i målet inte omkvalificerats i första instans	10
– Parternas argument	10
– Domstolens bedömning	11
Den andra delgrunden: Felaktig rättstillämpning i prövningen av frågan huruvida den i första instans anförda invändningen om rättsstridighet kunde tas upp till sakprövning och prövningen av denna invändnings räckvidd	12
– Parternas argument	12
– Domstolens bedömning	13

* Rättegångsspråk: franska.

Den första grunden för kommissionens överklagande och rådets andra grund för dess huvudöverklaganden och dess anslutningsöverklagande: Felaktig rättstillämpning vid tolkningen av artikel 31.2 i stadgan och direktiv 2003/88 samt vid konstaterandet att rätten till årlig betald semester åsidosatts	14
Den första och den andra delgrunden: Felaktig rättstillämpning vad gäller möjligheten att åberopa direktiv gentemot unionsinstitutionerna och felaktig definition av räckvidden av rätten till årlig betald semester enligt artikel 31.2 i stadgan jämförd med direktiv 2003/88	14
– Parternas argument	14
– Domstolens bedömning	15
Den tredje delgrunden: Felaktig rättstillämpning vad gäller arten av och syftet med den rättighet som stadfästs i artikel 31.2 i stadgan	16
– Parternas argument	16
– Domstolens bedömning	18
Prövning av talan vid tribunalen	21
Den första grunden: Åsidosättande av den särskilda karaktären av och syftet med rätten till årlig semester	21
Den andra grunden: Åsidosättande av den allmänna principen om likabehandling	21
Den tredje grunden: Åsidosättande av skyddet för berättigade förväntningar	22
Den fjärde grunden: Åsidosättande av rätten till respekt för privatlivet och familjelivet	23
Rättegångskostnader	23

”Överklagande – Personalmål – Tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen – Reformen den 1 januari 2014 – Artikel 6 i bilaga X – Tjänstemän och kontraktsanställda som tjänstgör i ett tredjeland – Nya bestämmelser om beviljande av årlig betald semester – Invändning om rättsstridighet – Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – Artikel 31.2 – Direktiv 2003/88/EG – Grundläggande rätt till årlig betald semester”

I de förenade målen C-119/19 P och C-126/19 P,

angående två överklaganden enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 14 februari 2019 (C-119/19 P) respektive den 15 februari 2019 (C-126/19 P),

Europeiska kommissionen, företrädd av T. Bohr, G. Gattinara och L. Vernier, samtliga i egenskap av ombud,

sökande i mål C-119/19 P,

i vilket de andra parterna är:

Francisco Carreras Sequeros, Addis-Abeba (Etiopien),

Mariola de las Heras Ojeda, Ciudad de Guatemala (Guatemala),

Olivier Maes, Skopje (Nordmakedonien),

Gabrio Marinozzi, Santo Domingo (Dominikanska republiken),

Giacomo Miserocchi, Islamabad (Pakistan),

Marc Thieme Groen, Kampala (Uganda),

företrädna av S. Orlandi och T. Martin, avocats,

sökande i första instans,

Europaparlamentet, företrätt av O. Caisou-Rousseau, J. Steele och E. Taneva, samtliga i egenskap av ombud,

Europeiska unionens råd, företrätt av M. Bauer och R. Meyer, båda i egenskap av ombud,

intervenienter i första instans (C-119/19 P),

och

Europeiska unionens råd, företrätt av M. Bauer och R. Meyer, båda i egenskap av ombud,

sökande i mål C-126/19 P,

i vilket de andra parterna är:

Francisco Carreras Sequeros, Addis-Abeba,

Mariola de las Heras Ojeda, Ciudad de Guatemala,

Olivier Maes, Skopje,

Gabrio Marinozzi, Santo Domingo,

Giacomo Miserocchi, Islamabad,

Marc Thieme Groen, Kampala,

företrädna av S. Orlandi och T. Martin, avocats,

sökande i första instans,

Europeiska kommissionen, företräd av G. Gattinara, T. Bohr och L. Vernier, samtliga i egenskap av ombud,

svarande i första instans,

Europaparlamentet, företrätt av O. Caisou-Rousseau, J. Steele och E. Taneva, samtliga i egenskap av ombud,

intervenient i första instans (C-126/19 P),

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, vice ordföranden R. Silva de Lapuerta, avdelningsordförandena J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, S. Rodin och L.S. Rossi (referent) samt domarna E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, F. Biltgen, K. Jürimäe, A. Kumin, N. Jääskinen och N. Wahl,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: handläggaren V. Giacobbo-Peyronnel,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 3 februari 2020,

och efter att den 26 mars 2020 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 4 december 2018, Carreras Sequeros m.fl./kommissionen (T-518/16, EU:T:2018:873) (nedan kallad den överklagade domen). I denna dom ogiltigförklarade tribunalen kommissionens beslut om fastställande, för år 2014, av antalet årliga semesterdagar för sökandena i första instans, nämligen Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Misericchi och Marc Thieme Groen (nedan tillsammans kallade Carreras Sequeros m.fl.), vilka samtliga är tjänstemän eller kontraktsanställda vid kommissionen (nedan kallade de omtvistade besluten).

Tillämpliga bestämmelser

Europeiska sociala stadgan

- 2 Europeiska sociala stadgan, som undertecknades i Turin den 18 oktober 1961 inom ramen för Europarådet och reviderades i Strasbourg den 3 maj 1996, trädde i kraft år 1999. Samtliga medlemsstater är parter i denna konvention, genom att de har anslutit sig till konventionen i dess ursprungliga lydelse, i dess reviderade version eller i båda versionerna.
- 3 I artikel 2 i Europeiska sociala stadgan, i dess reviderade lydelse, föreskrivs följande:

”För att trygga den enskilde arbetstagarens rätt till skäliga arbetsvillkor åtar sig parterna... att se till att en årlig betald semester om minst fyra veckor införs...”

Gemenskapens avtal om arbetstagarnas grundläggande sociala rättigheter

- 4 I punkt 8 i gemenskapens avtal om arbetstagarnas grundläggande sociala rättigheter, som antogs vid Europeiska rådets möte i Strasbourg den 9 december 1989, föreskrivs följande:

”Varje arbetstagare i gemenskapen skall ha rätt till en viloperiod varje vecka och till en årlig betald semester vars längd gradvis bör harmoniseras i enlighet med nationell praxis.”

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

- 5 I artikel 31, som har rubriken ”Rättvisa arbetsförhållanden”, i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) föreskrivs följande:

”1. Varje arbetstagare har rätt till hälsosamma, säkra och värdiga arbetsförhållanden.

2. Varje arbetstagare har rätt till en begränsning av den maximala arbetstiden samt till dygns- och veckovila och årlig betald semester.”

Direktiv 2003/88/EG

- 6 Artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG av den 4 november 2003 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden (EUT L 299, 2003, s. 9), med rubriken ”Ändamål och räckvidd”, har följande lydelse:

”1. I detta direktiv föreskrivs minimikrav på säkerhet och hälsa vid förläggningen av arbetstiden.

2. Detta direktiv är tillämpligt på

a) minimitider för... årlig semester...

...”

- 7 I artikel 7 i direktiv 2003/88, som har rubriken ”Årlig semester”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som behövs för att se till att varje arbetstagare får en årlig betald semester om minst fyra veckor i enlighet med vad som föreskrivs genom nationell lagstiftning eller praxis angående rätten till och beviljandet av en sådan semester.

2. Den årliga semestern får inte utbytas mot kontant ersättning, utom då anställningen avslutas.”

- 8 I artikel 14 i direktivet, som har rubriken ”Mer detaljerade gemenskapsbestämmelser”, föreskrivs följande:

”Detta direktiv skall inte tillämpas när andra gemenskapsinstrument innehåller särskilda mer detaljerade föreskrifter om arbetstidens förläggning för vissa yrken eller arbeten.”

- 9 I artikel 23 i nämnda direktiv, med rubriken ”Skyddsnivå”, föreskrivs följande:

”Utan att det påverkar medlemsstaternas rätt att med hänsyn till förändrade omständigheter anta olika bestämmelser inom arbetstidens område, så länge de minimikrav som föreskrivs i detta direktiv följs, skall tillämpningen av detta direktiv inte utgöra skäl att sänka den allmänna nivån för det skydd som erbjuds arbetstagarna.”

Tjänsteföreskrifterna

- 10 Tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) fastställs i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 av den 29 februari 1968 om fastställande av tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkor för övriga anställda i dessa gemenskaper samt om införande av särskilda tillfälliga åtgärder beträffande kommissionens tjänstemän (EGT L 56, 1968, s. 1; svensk specialutgåva, område 1, volym 1, s. 39), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 1023/2013 av den 22 oktober 2013 (EUT L 287, 2013, s. 15).
- 11 I artikel 1e.2 i tjänsteföreskrifterna, som ingår bland de allmänna bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna, vilka är analogt tillämpliga på kontraktsanställda enligt artikel 80.4 i anställningsvillkoren för övriga anställda vid Europeiska gemenskaperna (nedan kallade anställningsvillkoren), föreskrivs följande:
- ”Tjänstemän i aktiv tjänst skall ha arbetsvillkor som uppfyller lämpliga hälso- och säkerhetsnormer som åtminstone uppfyller de minimikrav som gäller enligt bestämmelser som har antagits på dessa områden enligt fördragen.”
- 12 Artikel 57 första stycket i tjänsteföreskrifterna, som är analogt tillämplig på kontraktsanställda enligt artiklarna 16 och 91 i anställningsvillkoren, har följande lydelse:
- ”En tjänsteman skall ha rätt till en årlig ledighet på minst 24 men högst 30 arbetsdagar per kalenderår i enlighet med de bestämmelser som skall fastställas genom överenskommelse mellan tillsättningsmyndigheterna vid unionens institutioner och efter yttrande från kommittén för tjänsteföreskrifterna.”
- 13 Bilaga X till tjänsteföreskrifterna innehåller särskilda undantagsbestämmelser som är tillämpliga på tjänstemän som tjänstgör i tredjeländer. Artikel 118 i anställningsvillkoren föreskriver att vissa bestämmelser ska tillämpas analogt på kontraktsanställda som befinner sig i samma situation. Så är fallet med artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna.
- 14 I artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, i den lydelse som gällde innan förordning nr 1023/2013 trädde i kraft, föreskrevs följande beträffande personal som tjänstgör i ett tredjeland:
- ”En tjänsteman har varje kalenderår rätt till tre och en halv arbetsdagars semester för varje månads tjänstgöring.”
- 15 I skäl 27 i förordning nr 1023/2013 anges följande:
- ”Arbetsvillkoren bör moderniseras för personal i tredjeland och göras mer kostnadseffektiva, samtidigt som kostnadsbesparingar bör uppnås. Den årliga ledigheten bör justeras och en möjlighet bör tillhandahållas för att införa ännu flera parametrar för att fastställa tillägget för levnadsvillkor, utan att det påverkar det allmänna målet att uppnå kostnadsbesparingar. Villkoren för att bevilja ersättning för tillfällig bostad bör ses över för att bättre beakta de lokala förhållandena och minska den administrativa bördan.”
- 16 Från och med ikraftträdandet av artikel 1 led 70 a i förordning nr 1023/2013 den 1 januari 2014 föreskriver artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna (nedan den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna) följande, vad avser tjänstemän som tjänstgör i ett tredjeland:
- ”En tjänsteman har varje kalenderår rätt till två arbetsdagars semester för varje månads tjänstgöring.

Oberoende av vad som sägs i första stycket i denna artikel har tjänstemän som den 1 januari 2014 redan tjänstgör i ett tredjeland rätt till

- tre arbetsdagar från den 1 januari 2014 till den 31 december 2014,
- två och en halv arbetsdagar från den 1 januari 2015 till den 31 december 2015.”

Bakgrund till tvisten

- 17 I punkterna 1–8 i den överklagade domen redogörs för bakgrunden till tvisten. Den kan såvitt avser förevarande förfarande sammanfattas enligt följande.
- 18 Carreras Sequeros m.fl. är tjänstemän eller kontraktsanställda vid kommissionen. Samtliga har tjänstgjort i tredjeländer och gjorde det redan före den 1 januari 2014.
- 19 Personalakterna för Carreras Sequeros m.fl. uppdaterades med anledning av den nya artikel 6 andra stycket första strecksatsen i bilaga X till tjänsteföreskrifterna. De tilldelades således 36 arbetsdagar semester för år 2014, att jämföra med 42 året före.
- 20 Carreras Sequeros m.fl. inkom med respektive klagomål mellan den 17 februari och den 13 mars 2014. Klagomålen avslogs genom flera beslut av den 23 maj 2014, vilka samtliga var avfattade på samma sätt. Beroende på vilken sökande det gällde, meddelades besluten antingen av tillsättningsmyndigheten eller av den myndighet som har befogenhet att sluta anställningsavtal.

Talan vid tribunalen och den överklagade domen

- 21 Carreras Sequeros m.fl. yrkade i sin talan vid tribunalen att den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna skulle förklaras rättsstridig och att de omtvistade besluten om minskning av deras årliga semester ”från och med [år] 2014” skulle ogiltigförklaras.
- 22 Carreras Sequeros m.fl. åberopade fyra grunder till stöd för sin talan. Dessa grunder avsåg åsidosättande av den särskilda karaktären av och syftet med rätten till årlig semester, den allmänna principen om likabehandling, principen om skydd för berättigade förväntningar och rätten till respekt för privatlivet och familjelivet.
- 23 Innan tribunalen påbörjade sin prövning preciserade den för det första, i punkterna 24–26 i den överklagade domen, att föremålet för talan endast avsåg fastställandet av rätten till årlig semester för Carreras Sequeros m.fl. för år 2014 och att det inom ramen för denna talan hade gjorts gällande att den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna är rättsstridig.
- 24 För det andra prövade tribunalen, i punkterna 27–39 i den överklagade domen, räckvidden av den av Carreras Sequeros m.fl. framställda invändningen om rättsstridighet och frågan huruvida denna kunde tas upp till sakprövning. Efter att ha erinrat om sin egen rättspraxis slog tribunalen, i punkt 35 i den överklagade domen, fast att ”[mot] bakgrund av sambandet mellan övergångsbestämmelserna och de slutgiltiga bestämmelserna, då de förstnämnda bestämmelserna inte hade behövts utan de slutgiltiga, och mot bakgrund av att den behöriga myndigheten inte har något handlingsutrymme, ska det i förevarande fall anses föreligga ett rättsligt samband mellan de [omtvistade] besluten och den nya artikel 6 första stycket i bilaga X till tjänsteföreskrifterna. Första stycket i nämnda artikel är resultatet av den nya artikel 6 andra stycket första strecksatsen i bilaga X till tjänsteföreskrifterna och åtminstone indirekt tillämpligt på de [omtvistade] besluten, eftersom det första stycket var relevant för att fatta besluten som i huvudsak grundades på det första stycket, trots att det formellt inte utgjorde den rättsliga grunden.” Enligt punkt 36 i nämnda dom innebar följaktligen ”[de omtvistade] besluten i

förhållande till [Carreras Sequeros m.fl.] den första tillämpningen av den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, med följderna att de från och med 2016 inte längre hade mer än 24 dagars semester”.

- 25 I punkt 39 i den överklagade domen avslutade tribunalen sin prövning av räckvidden av invändningen om rättsstridighet och frågan huruvida denna kunde tas upp till sakprövning genom att slå fast att "[Carreras Sequeros m.fl.] ska... anses behöriga att framlägga en invändning om rättsstridighet avseende de slutliga bestämmelserna om årlig semester som fastställs genom den nya artikel 6 första stycket i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, oberoende av att de [omtvistade] besluten endast formellt grundades på övergångsbestämmelserna för år 2014, enligt första strecksatsen andra stycket i den nya artikel 6”.
- 26 Därefter prövade tribunalen den första grunden för den talan som väckts av Carreras Sequeros m.fl., vilken avsåg åsidosättande av den särskilda karaktären av och syftet med rätten till årlig semester, och förklarade, i punkt 113 i den överklagade domen, att talan kunde vinna bifall på denna grund. Tribunalen biföll följaktligen den talan som väckts av Carreras Sequeros m.fl., utan att pröva övriga grunder som anförts för denna talan.
- 27 För att komma fram till denna slutsats kontrollerade tribunalen för det första, i punkterna 60–70 i den överklagade domen, huruvida det, såsom Carreras Sequeros m.fl. hade gjort gällande, var möjligt att åberopa direktiv 2003/88 mot unionslagstiftaren. Samtidigt som tribunalen konstaterade att ett direktiv inte som sådant är bindande för unionsinstitutionerna, identifierade den, i punkt 61 i nämnda dom, tre fall där dessa institutioner ändå måste beakta olika direktiv. Den prövade särskilt huruvida direktiv 2003/88 kunde göras gällande mot unionslagstiftaren på den grunden att detta direktiv ger uttryck för en grundläggande rättighet, i förevarande fall den rätt till årlig semester som garanteras i artikel 31.2 i stadgan.
- 28 På grundval av förklaringarna av konventets presidium gällande stadgan om de grundläggande rättigheterna (EUT C 303, 2007, s. 17) fann tribunalen, i punkterna 69 och 70 i den överklagade domen, att "[i] den mån direktiv 2003/88 är ett konkret uttryck för principen som anges i artikel 31.2 i stadgan..., är lagstiftaren skyldig att respektera nämnda artikel, som har samma rättsliga värde som fördragen, och kan inte bortse från innehållet i nämnda direktiv", vilket fick till följd att den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna inte heller borde tillämpas om den "visade sig vara oförenlig med rätten till årlig semester, vars karaktär och syfte framgår av artikel 31.2 i stadgan jämförd med direktiv 2003/88”.
- 29 För det andra prövade tribunalen, i punkterna 72–96 i nämnda dom, huruvida den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna innebar ett åsidosättande av rätten till årlig semester och beaktade därvid innehållet i bestämmelserna i direktiv 2003/88 och det mål som eftersträvas med detta direktiv. I punkterna 88 och 89 i den domen slog tribunalen fast att rätten till årlig semester enligt 31.2 i stadgan till sin karaktär syftar till att, i princip, främja förbättringen av arbetstagarnas levnads- och arbetsvillkor, och att den omständigheten att antalet årliga semesterdagar som fastställs i den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna fortsatt överstiger det minimum som krävs enligt artikel 7 i direktiv 2003/88, inte utgör en tillräcklig grund för att, såsom kommissionen hade hävdat, anse att den nya artikel 6 inte åsidosätter rätten till årlig semester.
- 30 Tvärtom fann tribunalen, i punkterna 90–96 i den överklagade domen, att den kraftiga minskningen av längden på semestern för tjänstemän och kontraktsanställda som tjänstgör i tredjeländer, vilken ägde rum genom att denna, under en treårsperiod, minskades från 42 till 24 dagar, inte kunde anses vara förenlig med principen om att främja förbättringen av berörda personers levnads- och arbetsvillkor och att inverkan av minskningen inte mildras genom de andra bestämmelserna och tillhörande bilagor i tjänsteföreskrifterna, vilka utgör det sammanhang i vilket den genomförda minskningen skett enligt den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna. Tribunalen ansåg nämligen att dessa

bestämmelser antingen saknade relevans eller var otillräckliga eller för marginella för att uppväga den minskning av antalet årliga semesterdagar som följer av den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna.

- 31 För det tredje prövade tribunalen huruvida den konstaterade inskränkningen av rätten till årlig semester kunde anses vara adekvat motiverad, vilket den uteslöt vara fallet, efter den prövning som gjordes i punkterna 98–112 i den överklagade domen.
- 32 Tribunalen påpekade särskilt, i punkterna 109 och 110 i den överklagade domen, att det inte framstod som att lagstiftaren – genom att från och med år 2016 minska den årliga semestern till 24 dagar för tjänstemän och kontraktsanställda som tjänstgör i tredjeländer – hade beaktat den omständigheten att tjänstemän och kontraktsanställda som tjänstgör inom unionen har rätt till en årlig ledighet om upp till 30 arbetsdagar i förhållande till ålder och tjänstegrad. På samma sätt framstod det, enligt tribunalen, inte som om lagstiftaren hade prövat huruvida den vilosemester som föreskrivs i artikel 8 första stycket i bilaga X till tjänsteföreskrifterna som sådan garanterar ett tillräcklig skydd för hälsa och säkerhet för varje tjänsteman och kontraktsanställd som tjänstgör i ett tredjeland och med placering i en särskilt påfrestande situation, och detta trots att vilosemester enligt nämnda artikel endast kan beviljas undantagsvis och genom ett särskilt och motiverat beslut.
- 33 Tribunalen fann således, i punkt 112 i den överklagade domen, att unionslagstiftaren inte hade kontrollerat huruvida den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna utgjorde ett oskäligt ingrepp i rätten till årlig semester för tjänstemän och kontraktsanställda som tjänstgör i tredjeländer. Tribunalen fann följaktligen att kommissionen inte med giltig verkan kunde grunda sig på den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna för att anta de omtvistade besluten och tribunalen ogiltigförklarade därför dessa.

Parternas yrkanden och förfarandet vid domstolen

- 34 I mål C-119/19 P har kommissionen yrkat att domstolen ska upphäva den överklagade domen, återförvisa målet till tribunalen för prövning vad avser den andra, den tredje och den fjärde grunden för talan i första instans samt förordna att beslut om rättegångskostnader ska meddelas senare.
- 35 I mål C-126/19 P har rådet yrkat att domstolen ska bifalla överklagandet, pröva målet och ogilla talan i första instans samt förplikta Carreras Sequeros m.fl. att ersätta rådets rättegångskostnader i förevarande förfarande.
- 36 Carreras Sequeros m.fl. har yrkat att domstolen ska ogilla överklagandena och förplikta kommissionen och rådet att ersätta rättegångskostnaderna.
- 37 Europaparlamentet, som är intervenient i första instans, har yrkat att domstolen ska bifalla överklagandena.
- 38 I enlighet med artikel 54.2 i domstolens rättegångsregler beslutade domstolens ordförande den 12 mars 2019 att förena målen C-119/19 P och C-126/19 P vad gäller det skriftliga och det muntliga förfarandet samt domen.
- 39 I enlighet med artikel 133.1 och 133.2 i rättegångsreglerna, som är tillämplig på ett överklagande enligt artikel 190.1 i rättegångsreglerna, begärde kommissionen och rådet att överklagandena skulle handläggas skyndsamt.
- 40 Domstolens ordförande avlog respektive begäran genom beslut av den 12 mars 2019. Varken det skäl som avser den rättsosäkerhet som påstås omgärda den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna till följd av den överklagade domen eller det skäl som avser antalet tjänstemän som potentiellt berörs

av följderna av nämnda dom kan i sig utgöra sådana exceptionella omständigheter som motiverar att ett mål ska handläggas skyndsamt (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 7 april 2016, rådet/*Front Polisario*, C-104/16 P, ej publicerat, EU:C:2016:232, punkt 7 och där angiven rättspraxis). Samma bedömning gör sig gällande vad avser de administrativa nackdelar som kan antas uppstå i personalförvaltningen för delegationerna i tredjeländer, vilka också har åberopats till stöd för kommissionens begäran.

- 41 Med hänsyn till den betydelse som målen C-119/19 P och C-126/19 P har för unionen och dess institutioner har domstolens ordförande emellertid beslutat att målen ska behandlas med förtur med tillämpning av artikel 53.3 i rättegångsreglerna.
- 42 Genom handling som inkom den 30 april 2019 ingav rådet ett anslutningsöverklagande i mål C-119/19 P.
- 43 Carreras Sequeros m.fl. har yrkat att anslutningsöverklagandet ska ogillas och att rådet ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.
- 44 Genom handling som inkom den 20 maj 2019 ansökte Europeiska utrikestjänsten om att få intervensera i mål C-119/19 P till stöd för kommissionens yrkanden.
- 45 Genom beslut av den 29 juli 2019, kommissionen/Carreras Sequeros m.fl. (C-119/19 P, ej publicerat, EU:C:2019:658), avslog domstolens ordförande denna begäran.

Prövning av överklagandena

- 46 Till stöd för överklagandena har i huvudsak tre grunder åberopats.

Den första grunden i rådets huvudöverklaganden och rådets anslutningsöverklagande: Felaktig rättstillämpning vad gäller omfattningen av tribunalens behörighet att pröva talan

- 47 Grunden består av två delar.

Den första delgrunden: Felaktig rättstillämpning genom att saken i målet inte omkvalificerats i första instans

– Parternas argument

- 48 Enligt rådet, som kommissionen har anslutit sig till i sina svar på rådets huvudöverklaganden och anslutningsöverklaganden, gjorde tribunalen en felaktig bedömning när den i punkt 26 i den överklagade domen och domslutet i samma dom slog fast att de omtvistade besluten inte innebar att antalet årliga semesterdagar för år 2014 hade fastställts med tillämpning av den nya artikel 6 andra stycket första strecksatsen i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, utan att antalet årliga semesterdagar hade minskats.
- 49 Enligt rådet ankom det emellertid på tribunalen att göra en korrekt kvalificering av saken i målet, såsom den är behörig att göra. Avsaknaden av en sådan omkvalificering av saken har enligt rådet medfört problematiska konsekvenser i två avseenden.
- 50 För det första ledde detta misstag till att tribunalen kom att ålägga kommissionen att återinföra det antal semesterdagar som Carreras Sequeros m.fl. hade rätt till före ändringen av tjänsteföreskrifterna. Rådet har, med hänvisning till bland annat beslut av den 26 oktober 1995, *Pevasa* och

Inpesca/kommissionen (C-199/94 P och C-200/94 P, EU:C:1995:360, punkt 24), erinrat om att unionsdomstolen varken är behörig att utfärda förelägganden till administrationen eller att föreskriva särskilda instruktioner om hur dess dom ska genomföras. Det finns inte heller längre någon rättslig grund som gör det möjligt för kommissionen att vidta åtgärder för att följa domslutet i den överklagade domen, eftersom artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, i dess lydelse före ikraftträdandet av förordning nr 1023/2013, har upphävts genom denna förordning.

- 51 Rådet har för det andra hävdad att en ogiltigförklaring av de omtvistade besluten om "minskning" av antalet årliga semesterdagar för år 2014 ändrar det antal semesterdagar som ska beviljas berörda tjänstemän och anställda och följaktligen ändrar själva innehållet i de omtvistade besluten. Den överklagade domen ersätter således de olika beslut i vilka antalet årliga semesterdagar som Carreras Sequeros m.fl. har rätt till fastställts till 36 med andra beslut i vilka detta antal för år 2014 fastställs till 42. Tribunalen har således ändrat de omtvistade besluten och överskridit sina befogenheter.
- 52 Carreras Sequeros m.fl. har bestritt rådets argument.

– *Domstolens bedömning*

- 53 Det ska påpekas att även om tribunalen i punkt 25 i den överklagade domen sammanfattade föremålet för det andra yrkandet från Carreras Sequeros m.fl. så, att de omtvistade besluten lett till en "minskning" av deras rätt till årlig semester från och med år 2014, framgår det av punkt 27 i nämnda dom att tribunalen kvalificerat de omtvistade besluten som att de "endast [avsåg] bestämmandet av antalet årliga semesterdagar för år 2014". Rådet har således gjort en åtminstone delvis felaktig tolkning av domskälen i den överklagade domen.
- 54 Den omständigheten att det i punkt 1 i domslutet i den överklagade domen fastställs att nämnda beslut "att minska" antalet semesterdagar för år 2014 för Carreras m.fl. ogiltigförklaras innebär vidare inte, oberoende av huruvida detta uttrycksätt är formellt felaktigt, på något sätt att tribunalen bortsett från saken i målet eller ålagt kommissionen att genomföra den överklagade domen på ett visst sätt.
- 55 Vad gäller saken i målet framgår det nämligen att rådet inte har bestritt tribunalens konstaterande, i punkterna 32 och 33 i den överklagade domen, att den behöriga myndigheten inte hade något handlingsutrymme för att fastställa antalet årliga semesterdagar till följd av att den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna trädde i kraft den 1 januari 2014. Detta har, vad avser Carreras Sequeros m.fl., lett till att deras årliga semesterdagar för år 2014 minskats med sex dagar jämfört med vad som var fallet år 2013, detta med tillämpning av den nya artikel 6 andra stycket första strecksatsen i bilaga X till tjänsteföreskrifterna.
- 56 Vad vidare avser rådets påstående att tribunalen överskred sin behörighet genom att rikta förelägganden mot kommissionen som avser det sätt på vilket den överklagade domen ska genomföras, erinrar domstolen om att när tribunalen ogiltigförklarar en institutions rättsakt är denna institution enligt artikel 266 FEUF skyldig att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa tribunalens dom.
- 57 I artikel 266 FEUF anges emellertid inte vilken typ av åtgärder som den berörda institutionen ska vidta för att genomföra domen, utan det ankommer på institutionen att identifiera dem (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 juni 2016, kommissionen/McBride m.fl., C-361/14 P, EU:C:2016:434, punkterna 52 och 53). Artikel 266 FEUF förpliktar dessutom endast den institution från vilken den ogiltigförklarade rättsakten härrör att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen om ogiltigförklaring (dom av den 6 mars 2003, Interporc/kommissionen, C-41/00 P, EU:C:2003:125, punkt 30).

- 58 I motsats till vad rådet har hävdad framgår det emellertid inte på något sätt av den överklagade domen att tribunalen, i strid med artikel 266 FEUF, valt att, utöver att ogiltigförklara de omtvistade besluten, ålägga kommissionen att ersätta dessa beslut med nya beslut som innebär att Carreras Sequeros m.fl. för år 2014 beviljas det antal årliga semesterdagar som de kunde göra anspråk på före den ändring av tjänsteföreskrifterna som genomfördes genom förordning nr 1023/2013.
- 59 Eftersom tribunalen endast ogiltigförklarat de omtvistade besluten, kan det inte hävdas att denna ändrat dessa.
- 60 Det framgår för övrigt av kommissionens inlagor och av de inlagor som ingetts av Carreras Sequeros m.fl. att kommissionen, utan att det påverkar förevarande mål om överklagande, har identifierat flera sätt att följa den överklagade domen, däribland en eventuell ekonomisk kompensation till Carreras Sequeros m.fl.
- 61 Härav följer att rådets huvudöverklaganden och rådets anslutningsöverklagande inte kan vinna bifall såvitt avser den första delen av den första grunden.

Den andra delgrunden: Felaktig rättstillämpning i prövningen av frågan huruvida den i första instans anförda invändningen om rättsstridighet kunde tas upp till sakprövning och prövningen av denna invändnings räckvidd

– Parternas argument

- 62 Rådet, som stöds av kommissionen och parlamentet, har hävdad att tribunalen gått utanför sin behörighet genom att förklara att den invändning om rättsstridighet som anförts av Carreras Sequeros m.fl., vilken avsåg hela det semester-system som föreskrivs i den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, inklusive den slutliga fas som är tillämplig från och med år 2016, och inte enbart den bestämmelse som genomfördes genom de omtvistade besluten, det vill säga den nya artikel 6 andra stycket första strecksatsen i nämnda bilaga till tjänsteföreskrifterna, kunde tas upp till sakprövning.
- 63 Rådet anser att eftersom de omtvistade besluten antogs med stöd av artikel 6 andra stycket första strecksatsen i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, kunde invändningen om rättsstridighet endast avse denna bestämmelse, eftersom kommissionen i förevarande fall varken direkt eller indirekt tillämpat artikel 6 första stycket i nämnda bilaga X.
- 64 Rådet har i detta avseende påpekat att den omständigheten att valet att inte tillämpa artikel 6 första stycket i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, vilken är tillämplig från och med den 1 januari 2016, inte kan påverka lagenligheten av de omtvistade besluten om fastställande av antalet årliga semesterdagar för år 2014, vilket är föremålet för talan om ogiltigförklaring. Den omständigheten att en bestämmelse hypotetiskt kan tillämpas på en tjänsteman kan inte utgöra grund för att låta denne kunna bestrida bestämmelsens lagenlighet med stöd av artikel 277 FEUF. En motsatt ståndpunkt skulle innebära att det blir möjligt för en part att ifrågasätta tillämpligheten av vilken rättsakt med allmän giltighet som helst, till stöd för vilken talan som helst, vilket inte är tillåtet enligt rättspraxis. Tribunalen har således missuppfattat rättspraxis avseende frågan huruvida invändningen om rättsstridighet kan tas upp till sakprövning och denna invändnings räckvidd, såsom den korrekt angetts i punkterna 30 och 31 i den överklagade domen.
- 65 Carreras Sequeros m.fl. har bestritt rådets argument.

– Domstolens bedömning

- 66 Enligt artikel 277 FEUF får parterna i en tvist om en akt med allmän giltighet som antagits av någon av unionens institutioner eller byråer eller något av dess organ, med stöd av artikel 263 andra stycket FEUF, inför Europeiska unionens domstol göra gällande att akten inte ska tillämpas.
- 67 Denna bestämmelse utgör ett uttryck för en allmän rättsprincip enligt vilken varje part har rätt att, i syfte att få ett beslut riktat till denne ogiltigförklarat, indirekt ifrågasätta giltigheten av de rättsakter med allmän giltighet som utgör grunden för ett sådant beslut (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 mars 1979, Simmenthal/kommissionen, 92/78, EU:C:1979:53, s. 777, punkt 39, och dom av den 19 januari 1984, Andersen m.fl./parlamentet, 262/80, EU:C:1984:18, punkt 6).
- 68 Eftersom artikel 277 FEUF inte har till syfte att göra det möjligt för en part att ifrågasätta tillämpligheten av vilken rättsakt med allmän giltighet som helst till stöd för vilken talan som helst, måste den rättsakt vars lagenlighet ifrågasätts vara direkt eller indirekt tillämplig på det fall som är föremål för talan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 juli 1966, Italien/rådet och kommissionen, 32/65, EU:C:1966:42, s. 563, 594).
- 69 Domstolen har således, i samband med att det väckts talan om ogiltigförklaring av individuella beslut, godtagit att bestämmelser i en rättsakt med allmän giltighet, som utgör grunden för nämnda beslut, med giltig verkan kan bli föremål för en invändning om rättsstridighet (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 28 oktober 1981, Krupp Stahl/kommissionen, 275/80 och 24/81, EU:C:1981:247, punkt 32, och dom av den 11 juli 1985, Salerno m.fl./kommissionen och rådet, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 och 10/84, ej publicerad, EU:C:1985:318, punkt 36) eller som har ett direkt rättsligt samband med sådana beslut (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 31 mars 1965, Macchiorlati Dalmas/Höga myndigheten, 21/64, EU:C:1965:30, s. 227, 245; dom av den 9 september 2003, Kik/harmoniseringskontoret, C-361/01 P, EU:C:2003:434, punkt 76, och dom av den 28 juni 2005, Dansk Rørindustri m.fl./kommissionen, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P och C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkt 237).
- 70 Domstolen har däremot slagit fast att en invändning om rättsstridighet som riktas mot en rättsakt med allmän giltighet, med stöd av vilken det fattats ett individuellt beslut mot vilket talan förs och som inte utgör en genomförandeåtgärd, inte kan tas upp till sakprövning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 oktober 2000, rådet/Chvatal m.fl., C-432/98 P och C-433/98 P, EU:C:2000:545, punkt 33).
- 71 I förevarande fall har rådet hävdade att tribunalen i punkt 35 i den överklagade domen dels gjorde fel när den kvalificerade förhållandet mellan de omtvistade besluten och den nya artikel 6 första stycket i bilaga X till tjänsteföreskrifterna som ett ”direkt rättsligt samband”, dels slog fast att eftersom det första stycket var resultatet av den nya artikel 6 andra stycket första strecksatsen i nämnda bilaga, var detta stycke åtminstone indirekt tillämpligt på nämnda beslut.
- 72 Denna argumentation kan inte vinna framgång.
- 73 Det är nämligen utrett att de omtvistade besluten grundar sig på den nya artikel 6 andra stycket första strecksatsen i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, vilken endast utgör en övergångsbestämmelse som reglerar den progressiva övergången till det slutliga system för årlig semester som införts genom första stycket i denna artikel, bland annat för att undvika eller mildra effekterna av en abrupt ändring av det tidigare systemet för berörd personal som redan den 1 januari 2014 tjänstgör i ett tredjeland, såsom är fallet med Carreras Sequeros m.fl..
- 74 Eftersom själva syftet med en övergångsperiod är att genomföra den progressiva övergången från en bestämmelse till en annan, såsom tribunalen med rätta konstaterade i punkt 34 i den överklagade domen, gjorde tribunalen således inte sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den utifrån detta konstaterande drog slutsatsen att det fanns en koppling mellan de två styckena i den nya artikel 6 i

bilaga X till tjänsteföreskrifterna. Den övergångsperiod som föreskrivs i artikel 6 andra stycket i bilaga X till tjänsteföreskrifterna är nämligen endast motiverad av den omständigheten att det införts ett slutgiltigt system genom första stycket i nämnda artikel.

- 75 Under dessa omständigheter gjorde tribunalen en riktig bedömning när den, i punkterna 35 och 39 i den överklagade domen, drog slutsatsen att de omtvistade besluten utgör tillämpningsföreskrifter för det system som från och med den 1 januari 2014 införts genom artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna och att dessa beslut har ett direkt rättsligt samband med detta system, vilket innebär att Carreras Sequeros m.fl. hade rätt att göra gällande att det slutgiltiga system för årlig semester som fastställs i artikel 6 första stycket i bilaga X till tjänsteföreskrifterna är rättsstridigt.
- 76 Det ska tilläggas att den motsatta tolkning som rådet har förespråkat skulle innebära att det, vid prövningen av invändningen om att de bestämmelser om årlig semester som gäller från och med den 1 januari 2014 är rättsstridiga, på ett konstlat sätt görs en uppdelning mellan den slutgiltiga perioden och övergångsperioderna inom ett och samma system.
- 77 Överklagandet kan således inte vinna bifall såvitt avser den andra delen av den första grunden för rådets huvudöverklaganden och rådets anslutningsöverklagande. Dessa kan således inte vinna bifall såvitt avser någon del av den första grunden.

Den första grunden för kommissionens överklagande och rådets andra grund för dess huvudöverklaganden och dess anslutningsöverklagande: Felaktig rättstillämpning vid tolkningen av artikel 31.2 i stadgan och direktiv 2003/88 samt vid konstaterandet att rätten till årlig betald semester åsidosatts

- 78 Dessa grunder, vilka riktar sig mot tribunalens bedömning i punkterna 61–97 i den överklagade domen, består av fyra delar.

Den första och den andra delgrunden: Felaktig rättstillämpning vad gäller möjligheten att åberopa direktiv gentemot unionsinstitutionerna och felaktig definition av räckvidden av rätten till årlig betald semester enligt artikel 31.2 i stadgan jämförd med direktiv 2003/88

– Parternas argument

- 79 I den första delgrunden har rådet gjort gällande att tribunalen, i punkt 61 i den överklagade domen, felaktigt identifierat tre fall i vilka ett direktiv som riktar sig till medlemsstaterna kan åberopas gentemot unionsinstitutionerna. Detta strider mot principen att en sådan rättsakt i sig inte kan ålägga dessa institutioner skyldigheter i deras förhållande till sin personal, med förbehåll endast för den mycket begränsade nyansskillnad som följer av punkterna 40 och 46 i domen av den 19 september 2013, Omprövning kommissionen/Strack (C-579/12, EU:C:2013:570).
- 80 Enligt rådet kan inte någon av de tre situationer som tribunalen har nämnt motivera att direktiv 2003/88 ska kunna åberopas gentemot unionsinstitutionerna. Vidare framgår det inte klart av den överklagade domen vilket av de tre fallen som tribunalen avsåg att tillämpa i förevarande fall eller i vilken omfattning uttalandena i punkt 61 i nämnda dom utgör stöd för domslutet.
- 81 Kommissionen har i sitt svar på rådets anslutningsöverklagande anfört att det är svårt att förstå huruvida punkt 61 i den överklagade domen utgör grunden för slutsatsen att direktiv 2003/88 kan göras gällande mot unionslagstiftaren och att artikel 31.2 i stadgan ska tolkas mot bakgrund av nämnda direktiv. Kommissionen har preciserat att även om domstolen skulle anse att tribunalens resonemang i

sak grundade sig på de i punkt 61 i den överklagade domen angivna villkoren för att direktiv ska kunna åberopas gentemot unionens institutioner, bestrider kommissionen även denna punkt, vilket också är fallet med rådet.

- 82 Genom den andra delgrunden har kommissionen och rådet, till vilka parlamentet har anslutit sig, gjort gällande att unionslagstiftaren inte kan vara bunden av hela innehållet i direktiv 2003/88 och att direktivet inte kan integreras i primärrätten. Tribunalens motsatta slutsats, i punkterna 69–72 i den överklagade domen, är felaktig.
- 83 Enligt kommissionen är det nämligen endast innehållet i artikel 7 i direktiv 2003/88, som är en bestämmelse om minimiskydd, och inte samtliga bestämmelser i detta direktiv, som enligt domstolens praxis kan beaktas vid en indirekt lagenlighetsprövning av huruvida en bestämmelse i tjänsteföreskrifterna om rätten till årlig semester är lagenlig mot bakgrund av artikel 31.2 i stadgan.
- 84 Rådet har tillagt att tribunalen i förevarande fall missuppfattat räckvidden av artikel 52.7 i stadgan genom ett sofistiskt resonemang som lett till att den prövat lagenligheten av förordning nr 1023/2013, som var den rättsakt som införde den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, mot bakgrund av bestämmelserna i direktiv 2003/88, genom att integrera sistnämnda direktiv i primärrätten, vilket strider mot normhierarkin.
- 85 Enligt kommissionen och rådet är denna felaktiga rättstillämpning särskilt uppenbar, eftersom den lett till att tribunalen, i punkterna 73–83 i den överklagade domen, valt att pröva lagenligheten av den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna mot bakgrund av artiklarna 14 och 23 i direktiv 2003/88, trots att dessa bestämmelser inte kan komma i fråga. Kommissionen har härvid erinrat om att artikel 336 FEUF ger unionslagstiftaren behörighet just att fastställa regler som är tillämpliga på anställningsförhållanden mellan personalen vid unionens institutioner och deras personal. Det är således primärrätten i sig som ger dessa institutioner behörighet att fastställa vilken lag som ska tillämpas på deras egen personal, utan att denna omfattas av andra sekundärrättsliga bestämmelser.
- 86 Carreras Sequeros m.fl. har gjort gällande att dessa båda delgrunder är verkningslösa och i vart fall inte kan leda till bifall för överklagandet.

– *Domstolens bedömning*

- 87 Efter att i punkt 60 i den överklagade domen ha erinrat om att bestämmelserna i direktiv 2003/88 inte i sig kan anses innebära några skyldigheter för unionsinstitutionerna när det gäller förhållandet till deras personal, angav tribunalen, i punkt 61 i den överklagade domen, tre fall i vilka det inte är uteslutet att ”de regler och principer som uppställs i detta direktiv... kan åberopas mot institutionerna”.
- 88 Tribunalen angav, för det första, att så är fallet när dessa regler eller principer ”endast utgör specifika uttryck för grundläggande regler i fördraget och allmänna rättsprinciper som nämnda institutioner är direkt skyldiga att iaktta”. För det andra förklarade den att ett ”direktiv även [kan] binda en institution när denna inom ramen för sin organisatoriska självständighet och inom tjänsteföreskrifternas gränser avsett att fullgöra en särskild förpliktelse som följer av ett direktiv eller när en intern tillämpningsrättsakt med allmän giltighet uttryckligen hänvisar till åtgärder som har beslutats av unionslagstiftaren med tillämpning av fördragen”. Tribunalen förklarade för det tredje och slutligen att ”institutionerna, i enlighet med den lojalitetsplikt som åligger dem, i sitt agerande som arbetsgivare [måste] beakta lagstiftning som har antagits på unionsnivå”.
- 89 Utan att det är nödvändigt att på ett allmänt sätt ta ställning till huruvida tribunalen, i punkt 61 i den överklagade domen, har identifierat tre olika fall där ett direktiv kan åberopas gentemot en unionsinstitution, ska det, för det första med avseende på direktiv 2003/88, vilket är det enda direktiv

som är aktuellt i förevarande mål, påpekas att tribunalen, i punkt 64 i den överklagade domen, avfärdat ett argument från Carreras Sequeros m.fl. om att artikel 1e.2 i tjänsteföreskrifterna utgör en rättsakt med allmän giltighet som hänvisar till detta direktiv och som ska tillämpas internt. Genom att göra detta uteslöt tribunalen, såsom uttryckligen framgår av denna punkt 64, att Carreras Sequeros m.fl. kunde åberopa artikel 1e.2 i tjänsteföreskrifterna och nämnda direktiv för att få till stånd att den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, genom en indirekt prövning, förklaras vara icke tillämplig.

- 90 Tribunalens bedömning vad avser den andra hypotes som den framhållit i punkt 61 i den överklagade domen utgör således inte stöd för domslutet i samma dom. I den mån rådet har kritiserat tribunalens resonemang i denna del kan rådets argument följaktligen inte godtas, eftersom det saknar verkan.
- 91 Vidare framgår det inte av något skäl i den överklagade domen att tribunalen tillämpat det tredje fallet, som den identifierat i punkt 61 i nämnda dom och som det erinras om i punkt 88 i förevarande dom. Följaktligen är rådets argument verkningslöst, i den mån det avser det tredje fallet.
- 92 Vad slutligen gäller det första fallet där direktiv 2003/88 eventuellt kan åberopas gentemot en unionsinstitution, vilket identifieras i punkt 61 i den överklagade domen, nämligen att direktivet i sin helhet utgör ett specifikt uttryck för grundläggande regler i fördraget och allmänna principer, påpekar domstolen att tribunalen har beaktat denna hypotes, bland annat i punkterna 69–83 i den överklagade domen.
- 93 Det räcker emellertid att påpeka att domslutet i den överklagade domen inte grundar sig på övervägandena i punkterna 69–83 i samma dom, utan på de skäl som anges i punkterna 84–113 i nämnda dom, i vilka tribunalen slog fast att Carreras Sequeros m.fl. rätt till årlig betald semester hade kränkts utan tillbörlig motivering, till följd av ett åsidosättande av denna rättighets art och syfte, såsom den framgår av artikel 31.2 i stadgan.
- 94 De två första delarna av den första grunden för kommissionens överklagande och den andra grunden i rådets huvudöverklaganden och rådets anslutningsöverklagande är således verkningslösa.

Den tredje delgrunden: Felaktig rättstillämpning vad gäller arten av och syftet med den rättighet som stadfästs i artikel 31.2 i stadgan

– Parternas argument

- 95 Kommissionen och rådet har gjort gällande att tribunalens uttalande, i punkt 88 i den överklagade domen, att rätten till årlig semester enligt 31.2 i stadgan till sin karaktär syftar till att främja förbättringen av arbetstagarnas levnads- och arbetsvillkor, är felaktigt.
- 96 Ett sådant syfte nämns inte i denna artikel, vars rubrik endast avser "[r]ättvisa arbetsförhållanden". Såsom domstolen har erinrat om i sin praxis, vilken citeras i punkt 84 i den överklagade domen, är syftet med den årliga betalda semestern, enligt dessa institutioner, att arbetstagaren ska kunna ha en period för avkoppling och fritid.
- 97 Kommissionen har tillagt att syftet att förbättra de berördas levnads- och arbetsvillkor inte heller följer av artikel 31.2 i stadgan jämförd med direktiv 2003/88, såsom tribunalen fann i punkt 70 i den överklagade domen. Det finns nämligen inget som motiverar att andra bestämmelser i direktiv 2003/88 än artikel 7 i samma direktiv inkluderas i innehållet i den rätt till årlig semester som garanteras i artikel 31.2 i stadgan.

- 98 Hänvisningarna i punkt 85 i den överklagade domen till artiklarna 151 och 153 FEUF, vilka visserligen avser unionens socialpolitiska mål, påverkar inte detta. Dessa bestämmelser saknar relevans i förevarande fall, eftersom det rör sig om att bedöma huruvida en lagstiftningsakt som antagits med stöd av artikel 336 FEUF är förenlig med artikel 31.2 i stadgan.
- 99 Slutligen är även tribunalens konstaterande, i punkt 90 i den överklagade domen, att minskningen av antalet årliga semesterdagar som införts genom den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, inte kan anses vara förenlig med principen om att främja förbättringen av berörda personers levnads- och arbetsvillkor, felaktigt av två andra skäl.
- 100 Enligt kommissionen framgår det inte av någon dom från domstolen att en förbättring av levnads- och arbetsvillkor i sig utgör ett konkret uttryck för en grundläggande regel i fördragen eller en allmän princip. Tvärtom har domstolen i domen av den 22 december 2008, Centeno Mediavilla m.fl./kommissionen (C-443/07 P, EU:C:2008:767, punkterna 60 och 99), medgett att när lagstiftaren agerar med stöd av artikel 336 FEUF kan tjänstemännens rättigheter när som helst ändras, även om de ändrade bestämmelserna är mindre förmånliga än de tidigare.
- 101 Vidare anser rådet att frågan inte är huruvida minskningen av antalet årliga semesterdagar är förenlig med principen om förbättring av levnads- och arbetsvillkor, utan huruvida det antal semesterdagar som unionens tjänstemän och övriga anställda har rätt till är så få att detta äventyrar deras rätt till årlig semester samt deras hälsa och säkerhet.
- 102 Enligt kommissionen och rådet är den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna förenlig med det väsentliga innehållet i rätten till årlig betald semester, såsom den garanteras i artikel 31.2 i stadgan, eftersom det antal semesterdagar som ska beviljas enligt den nya artikel 6, det vill säga 24 dagar från och med den 1 januari 2016, förblir högre än det minimum på fyra veckor, det vill säga 20 dagar, som krävs enligt artikel 7 i direktiv 2003/88. En minskning av antalet årliga semesterdagar i denna omfattning kan inte i sig anses vara rättsstridig, i motsats till vad tribunalen slog fast i punkt 90 i den överklagade domen.
- 103 Parlamentet delar denna bedömning. Parlamentet har tillagt att den grundläggande rätten till årlig betald semester inte åsidosätts, eftersom tjänstemännen och de anställda i fråga har ett tillräckligt antal semesterdagar, vilka i förevarande fall är fler än vad som föreskrivs i de minimikrav som gäller inom unionen, och detta även efter unionslagstiftarens ändring av bilaga X till tjänsteföreskrifterna.
- 104 Carreras Sequeros m.fl. har till att börja med gjort gällande att de berörda institutionerna, inom ramen för förevarande överklaganden, inte tydligt har förklarat på vilket sätt deras argument skulle tala för att den överklagade domen ska upphävas. Även om det antas att artikel 31.2 i stadgan inte syftar till att främja förbättringar av arbetstagarnas levnads- och arbetsvillkor, kvarstår det faktum att den obestriddigen syftar till att förbättra skyddet för arbetstagares hälsa och säkerhet, i den mening som avses i artikel 153.1 FEUF.
- 105 Tribunalen slog emellertid fast att det skulle strida mot denna grundläggande princip i unionens sociala regelverk om unionslagstiftaren hade rätt att avsevärt minska längden på den årliga betalda semestern utan att visa att denne verkligen gjort en balanserad avvägning mellan de aktuella intressena. Enligt Carreras Sequeros m.fl. gjorde tribunalen således en riktig bedömning när den slog fast att minskningen av rätten till årlig betald semester för personal som tjänstgör i tredjeländer var oproportionerlig.
- 106 Carreras Sequeros m.fl. har tillagt att den överklagade domen ligger i linje med domstolens praxis (dom av den 6 november 2018, Bauer och Willmeroth, C-569/16 och C-570/16, EU:C:2018:871, punkterna 81–84), enligt vilken arbetstagare ska ha rätt till en årlig betald semester vars längd gradvis bör harmoniseras och detta i syfte att förbättra deras levnads- och arbetsvillkor. Artikel 31.2 i stadgan kan inte tolkas annorlunda än den princip som den är tänkt att återspegla.

- 107 Unionsinstitutionerna har dessutom dragit härlett en ”princip om icke-tillbakagång” ur den överklagade domen, trots att tribunalen, i punkt 90 däri, uttryckligen slog fast motsatsen. Det framgår nämligen av den överklagade domen att den enda begränsning som tribunalen ålägger unionslagstiftaren när den avser att minska antalet årliga semesterdagar är att det åtminstone görs en balanserad avvägning mellan de aktuella intressena.
- 108 Carreras Sequeros m.fl. anser att skälen i förordning nr 1023/2013 inte på något sätt tyder på att den särskilda arten av och syftet med den grundläggande rätten till årlig betald semester har beaktats. Tribunalen gjorde därför en riktig bedömning när den biföll deras invändning om rättsstridighet. Denna begränsning för unionsinstitutionerna är dessutom i överensstämmelse med motiveringsskyldigheten i artikel 296 FEUF.

– *Domstolens bedömning*

- 109 Såsom framgår av punkterna 84–97 i den överklagade domen fann tribunalen att unionslagstiftaren, genom att anta den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, vilken i väsentlig mån minskar antalet årliga semesterdagar för tjänstemän och övriga anställda som tjänstgör i tredjeländer, hade åsidosatt rätten till årlig semester, såsom den skyddas i artikel 31.2 i stadgan, och detta trots att antalet årliga semesterdagar, såsom dessa fastställs i den nya artikel 6, under alla omständigheter förblir högre än det minimum på fyra veckor som föreskrivs i artikel 7.1 i direktiv 2003/88.
- 110 Det ska härvid erinras om att bestämmelserna i stadgan, enligt artikel 51.1 däri, bland annat riktar sig till unionens institutioner vilka följaktligen är skyldiga att iaktta de rättigheter som fastställs i stadgan. Det ska vidare påpekas att eftersom artikel 31.2 i stadgan enligt artikel 6.1 första stycket FEU har samma rättsliga status som fördragets bestämmelser, är unionslagstiftaren är skyldig att iaktta denna bestämmelse då den med stöd av artikel 336 FEUF antar en sådan rättsakt som tjänsteföreskrifterna (dom av den 19 september 2013, Omprövning kommissionen/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkterna 39 och 58).
- 111 Artikel 31.2 i stadgan tillerkänner varje arbetstagare en rätt till årlig betald semester, men preciserar inte exakt hur lång denna bör vara (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 november 2018, Bauer och Willmeroth, C-569/16 och C-570/16, EU:C:2018:871, punkt 85, och dom av den 6 november 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, punkt 74). Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 64 i sitt förslag till avgörande, kräver den grundläggande rätten till årlig betald semester som stadfästs i denna bestämmelse i stadgan en precisering i lagstiftningen åtminstone vad gäller denna semesters längd.
- 112 Enligt förklaringarna till artikel 31 i stadgan, vilka enligt artikel 6.1 tredje stycket FEU och artikel 52.7 i stadgan ska beaktas vid tolkningen av stadgan, bygger artikel 31.2 i stadgan på rådets direktiv 93/104/EG av den 23 november 1993 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden (EGT L 307, 1993, s. 18), vilket har ersatts av och kodifierats genom direktiv 2003/88 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 september 2013, Omprövning kommissionen/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkterna 27, 28 och 39, och dom av den 6 november 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, punkterna 52 och 53).
- 113 Oavsett detta ska det påpekas att rätten till årlig betald semester, som är en väsentlig och tvingande princip i unionens sociala regelverk och som slås fast i artikel 31.2 i stadgan, enligt dessa förklaringar även har sin grund i olika instrument, vilka antingen utarbetats av medlemsstaterna på unionsnivå, såsom gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter, eller instrument som medlemsstaterna har medverkat i eller anslutit sig till, såsom den europeiska sociala stadgan, i vilken samtliga medlemsstater är parter. Båda dessa instrument nämns i artikel 151 FEUF (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 19 september 2013, Omprövning kommissionen/Strack,

C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkterna 26 och 27, och dom av den 6 november 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, punkterna 70–73).

- 114 I förklaringarna till artikel 31.2 i stadgan erinras närmare bestämt om att denna bestämmelse grundar sig på artikel 2 i Europeiska sociala stadgan och på punkt 8 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter, vilka båda bekräftar varje arbetstagares rätt till årlig betald semester, varvid artikel 2 i Europeiska sociala stadgan garanterar att en sådan ledighet beviljas för en period av minst fyra veckor.
- 115 Det framgår således av förklaringarna avseende artikel 31.2 i stadgan att hänvisningen i dessa till direktiv 2003/88 inte, såsom tribunalen felaktigt fann i punkterna 69–83 i den överklagade domen, avser direktivet i dess helhet, vilket dessutom har ett bredare syfte än de rättigheter som slås fast i artikel 31.2 i stadgan, utan de bestämmelser i detta direktiv som återspeglar och preciserar den grundläggande rätten till årlig betald semester, vilken föreskrivs i denna bestämmelse i stadgan. Detta är enligt domstolens praxis fallet med artikel 7.1 i direktiv 2003/88, i vilken det föreskrivs en rätt till årlig betald semester om minst fyra veckor (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 oktober 2018, Dicu, C-12/17, EU:C:2018:799, punkterna 24 och 25, och dom av den 13 december 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, punkterna 22 och 23).
- 116 Såsom bekräftas i artikel 1e.2 i tjänsteföreskrifterna och som unionsinstitutionerna har medgett i förevarande mål om överklagande, utgör minimikraven i artikel 7.1 i direktiv 2003/88, i den del de garanterar varje arbetstagare en årlig betald semester om minst fyra veckor, en integrerad del av tjänsteföreskrifterna och dessa minimikrav ska, med förbehåll för förmånligare bestämmelser i tjänsteföreskrifterna, tillämpas på tjänstemän och övriga anställda vid unionens institutioner (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 september 2013, Omprövning kommissionen/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkterna 51 och 56).
- 117 En sådan bestämmelse som artikel 7.1 i direktiv 2003/88, som i unionsrätten anger minimilängden på den årliga betalda semester som varje arbetstagare har rätt till, och för det ändamålet anpassar sig till den längd som föreskrivs i artikel 2 i Europeiska sociala stadgan, vilken även ligger till grund för den grundläggande rätten till årlig betald semester, som slås fast i artikel 31.2 i stadgan, kan inte i sig utgöra ett åsidosättande av denna grundläggande rättighet. I artikel 7.1 i nämnda direktiv konkretiseras nämligen endast denna grundläggande rättighet.
- 118 Av detta följer att en bestämmelse i unionsrätten som, i likhet med den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, ger arbetstagare rätt till årlig betald semester under mer än de fyra veckor som föreskrivs i artikel 7.1 i direktiv 2003/88, inte kan anses åsidosätta den grundläggande rätten till årlig betald semester.
- 119 Enligt den nya artikel 6 andra stycket i bilaga X till tjänsteföreskrifterna var antalet årliga betalda semesterdagar för tjänstemän och anställda som tjänstgör i tredjeländer 36 för år 2014, vilket är det år som de omtvistade besluten avser, och 30 för år 2015. Med tillämpning av första stycket i den nya artikel 6 minskades detta antal till 24 från och med januari 2016. Det ska emellertid noteras - såsom framgår av bilagan till kommissionens beslut av den 16 december 2013 om semester, vilket denna institution ingett som svar på en åtgärd för processledning som beslutats av tribunalen och i motsats till vad tribunalen angett i punkt 109 i den överklagade domen - att dessa tjänstemän och anställda, i likhet med unionens övriga tjänstemän och anställda, från och med detta datum omfattas av artikel 57 i tjänsteföreskrifterna, i vilken det anges att tjänstemannen har rätt till ytterligare semesterdagar som kompletterar dennes grundrättigheter med beaktande av dennes lönegrad och ålder och detta med högst 30 arbetsdagar per kalenderår.

- 120 Den omständigheten att berörda tjänstemän och anställda, från och med ikraftträdandet av den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, gradvis har berövats ett visst antal dagar av årlig betald semester påverkar inte på något sätt de konstateranden som gjorts i punkterna 118 och 119 i förevarande dom, eftersom de enligt den nya artikel 6 behåller rätten till en årlig betald semesterperiod som under alla omständigheter är längre än den period som följer av minimikraven i artikel 7.1 i direktiv 2003/88.
- 121 Det ska tilläggas att en sådan bestämmelse som den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, genom att fastställa en årlig betald semesterperiod som är längre än den minimiperiod på fyra veckor som krävs enligt artikel 7.1 i direktiv 2003/88, är ägnad att säkerställa att det dubbla syftet med rätten till årlig semester uppnås, det vill säga, enligt domstolens praxis, att ge arbetstagaren vila från utförandet av de arbetsuppgifter som åligger denne och en period för avkoppling och fritid (se, bland annat, dom av den 19 september 2013, Omprövning kommissionen/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkt 35, och dom av den 6 november 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, punkt 32).
- 122 Fastställandet av en sådan årlig betald semesterperiod som går utöver minimikraven i artikel 7.1 i direktiv 2003/88 bidrar dessutom till att det mål som anges i artikel 2 i Europeiska sociala stadgan iakttas, vilket tribunalen emellertid underlät att beakta i domskälen i den överklagade domen, särskilt i punkt 87 i den överklagade domen.
- 123 Det framgår nämligen av denna artikel i Europeiska sociala stadgan att de avtalslutande parterna i nämnda stadga har kommit överens om att en minimiperiod på fyra veckor av årlig betald semester gör det möjligt att ”trygga den enskilde arbetstagarens rätt till skäliga arbetsvillkor”.
- 124 Slutligen ska det, i motsats till vad kommissionen har hävdad, med hänsyn till punkt 8 i gemenskapens stadga om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter, medges att rätten till årlig semester enligt artikel 31.2 i stadgan, såsom tribunalen konstaterade i punkt 88 i den överklagade domen i princip syftar till att främja förbättringen av arbetstagarnas levnads- och arbetsvillkor.
- 125 Detta konstaterande kan emellertid inte på något sätt, i motsats till vad tribunalen fann i punkterna 89 och 90 i den överklagade domen, betyda att en bestämmelse som, även om den leder till en minskning av det antal dagar av årlig betald semester som de berörda arbetstagarna hade rätt till enligt en tidigare bestämmelse, innebär att dessa fortfarande har rätt till ett antal semesterdagar som överstiger de minimikrav som föreskrivs i artikel 7.1 i direktiv 2003/88, ska anses vara oförenlig med detta syfte eller med syftet att förbättra skyddet av arbetstagarnas hälsa och säkerhet, vilket detta minimikrav direkt bidrar till (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 september 2013, Omprövning kommissionen/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkt 44).
- 126 Av detta följer, i motsats till vad tribunalen slog fast, att en unionsrättslig bestämmelse, såsom den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, vars syfte är att precisera längden på den rätt till årlig betald semester som tjänstemän och anställda som tjänstgör i tredjeländer ska ha, varvid dessa, under alla omständigheter, garanteras fler semesterdagar än vad som följer av minimikraven i artikel 7.1 i direktiv 2003/88, inte kan anses åsidosätta arten av och syftet med den grundläggande rätten till årlig betald semester som föreskrivs i artikel 31.2 i stadgan.
- 127 Av det ovan anförda följer att tribunalen inte utan att göra sig skyldig till felaktig rättstillämpning kunde anse att unionslagstiftaren, genom att anta den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, hade åsidosatt den grundläggande rätten till årlig betald semester som avses i artikel 31.2 i stadgan, i och med att den årliga betalda semestern för unionens tjänstemän och kontraktsanställda som tjänstgör i tredjeländer under alla omständigheter även i fortsättningen är längre än den minimiperiod på fyra veckor som föreskrivs i artikel 7.1 i direktiv 2003/88.

128 Under dessa omständigheter ska överklagandet bifallas såvitt avser den tredje delen av den första grunden för kommissionens överklagande och den andra grunden för rådets huvudöverklaganden och rådets anslutningsöverklagande. Den överklagade domen ska följaktligen upphävas, utan att det är nödvändigt att pröva vare sig den fjärde delen av dessa grunder eller de övriga grunderna för kommissionens och rådets huvudöverklaganden eller rådets anslutningsöverklagande, vilka rör tribunalens bedömning av huruvida åsidosättandet av rätten till årlig semester var motiverat.

Prövning av talan vid tribunalen

129 Enligt artikel 61 första stycket andra meningen i stadgan för Europeiska unionens domstol kan denna, om den upphäver tribunalens avgörande, själv slutligt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande.

130 Mot bakgrund av bland annat den omständigheten att Carreras Sequeros m.fl. till stöd för sin talan om ogiltigförklaring i mål T-518/16 anfört grunder som varit föremål för ett kontradiktoriskt förfarande vid tribunalen och vars prövning inte kräver någon ytterligare åtgärd för processledning eller bevisupptagning, anser domstolen att målet är färdigt för avgörande och att det ska avgöras slutligt.

131 Fyra grunder har anförts till stöd för denna talan, nämligen åsidosättande av den speciella karaktären av och syftet med rätten till en årlig semester, den allmänna principen om likabehandling, principen om skydd för berättigade förväntningar och rätten till respekt för privatlivet och familjelivet.

Den första grunden: Åsidosättande av den särskilda karaktären av och syftet med rätten till årlig semester

132 Carreras Sequeros m.fl. har i huvudsak gjort gällande att unionslagstiftaren, genom att anta den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, har åsidosatt den särskilda karaktären av och syftet med rätten till årlig semester.

133 Av de skäl som anges i punkterna 110–127 i förevarande dom konstaterar domstolen att talan inte kan bifallas såvitt avser denna grund. Längden på den årliga betalda semester som fastställs i den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, och som går utöver minimikraven i artikel 7.1 i direktiv 2003/88, strider nämligen inte mot karaktären av och syftet med den grundläggande rätt till årlig betald semester för Carreras Sequeros m.fl., som slås fast i artikel 31.2 i stadgan.

Den andra grunden: Åsidosättande av den allmänna principen om likabehandling

134 Carreras Sequeros m.fl. har gjort gällande att en minskning av antalet årliga semesterdagar strider mot likabehandlingsprincipen, eftersom det därigenom inte tas hänsyn till den särskilda situation som särskiljer tjänstemän och anställda som tjänstgör i ett tredjeland från personal som tjänstgör i unionen. Denna situation kännetecknas huvudsakligen av att de förstnämnda underkastas svårare levnadsvillkor, att de oftare förflyttas och att de ofta måste ha två bostäder, den ena på tjänstgöringsorten och den andra där familjen är bosatt.

135 De har vidare gjort gällande att unionslagstiftaren, till skillnad från vad som är fallet med tjänstemän och övriga anställda som tjänstgör i unionen, inte har föreskrivit någon möjlighet för tjänstemän och anställda som tjänstgör i tredjeländer att beviljas ytterligare årliga semesterdagar beroende på ålder och lönegrad, inom den övre gräns på 30 arbetsdagar som föreskrivs i artikel 57 i tjänsteföreskrifterna.

136 Kommissionen, som stöds av rådet och parlamentet, har bestritt att talan kan bifallas på denna grund.

- 137 Det ska härvid erinras om att principen om likabehandling, som är tillämplig på unionens personalmål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 december 2008, Centeno Mediavilla m.fl./kommissionen, C-443/07 P, EU:C:2008:767, punkt 76), innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 september 2007, Lindorfer/rådet, C-227/04 P, EU:C:2007:490, punkt 63, och dom av den 15 april 2010, Gualtieri/kommissionen, C-485/08 P, EU:C:2010:188, punkt 70).
- 138 Vad gäller de argument som Carreras Sequeros m.fl. anfört och som nämns i punkt 134 i förevarande dom, påpekar domstolen att oberoende av de andra förmåner som kommissionen har framhållit, vilka enligt artiklarna 5, 10 och 24 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna gäller för tjänstemän och anställda som tjänstgör i ett tredjeland i fråga om inkvartering, särskild ersättning för levnadsvillkor och kompletterande sjukförsäkring, har unionslagstiftaren vid antagandet av 2014 års reform låtit dessa tjänstemän och anställda bibehålla sin rätt att, med beaktande av deras särskilda situation, på grundval av artiklarna 8.1 och 9.1 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, begära särskild vilosemester under en period på upp till 15 dagar på grund av särskilt svåra levnadsvillkor på arbetsorten, vilken kompletterar den rätt till årlig betald semester som enligt tjänsteföreskrifterna gäller för envar av unionens tjänstemän och anställda.
- 139 Den argumentation som Carreras Sequeros m.fl. har framfört och som återges i punkt 135 i förevarande dom kan inte godtas av de skäl som anges i punkt 119 i samma dom.
- 140 Överklagandet kan följaktligen inte vinna bifall på den andra grunden.

Den tredje grunden: Åsidosättande av skyddet för berättigade förväntningar

- 141 Carreras Sequeros m.fl. har gjort gällande att det antal semesterdagar som de hade rätt till före den 1 januari 2014 utgjorde en väsentlig och avgörande del av deras arbetsvillkor. Dessutom har den långa period under vilken unionsinstitutionerna ansett detta antal semesterdagar nödvändigt gett dem berättigade förväntningar på att de under sin karriär skulle kunna förena arbetsliv och privatliv. Unionslagstiftaren har omintetgjort denna förväntan.
- 142 Kommissionen och intervenienterna har tillbakavisat denna argumentation.
- 143 Domstolen erinrar om att det rättsliga bandet mellan tjänstemännen och administrationen regleras i tjänsteföreskrifterna och inte i avtal. Av detta följer att tjänstemännens rättigheter och skyldigheter när som helst kan ändras av lagstiftaren (dom av den 22 december 2008, Centeno Mediavilla m.fl./kommissionen, C-443/07 P, EU:C:2008:767, punkt 60, och dom av den 4 mars 2010, Angé Serrano m.fl./parlamentet, C-496/08 P, EU:C:2010:116, punkt 82).
- 144 Det ska vidare erinras om att för att principen om skydd för berättigade förväntningar ska kunna åberopas krävs det att tydliga försäkringar som är ovillkorliga och samstämmiga samt härrör från behöriga och tillförlitliga källor har meddelats den berörde av unionens behöriga myndigheter (dom av den 14 juni 2016, Marchiani/parlamentet, C-566/14 P, EU:C:2016:437, punkt 77 och där angiven rättspraxis).
- 145 Såsom kommissionen och intervenienterna har hävdad, utan att motsägas av Carreras Sequeros m.fl. på denna punkt, har dessa inte visat att de har fått någon som helst försäkran från unionens behöriga myndigheter om att artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna aldrig skulle ändras.
- 146 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den tredje grunden.

Den fjärde grunden: Åsidosättande av rätten till respekt för privatlivet och familjelivet

- 147 Carreras Sequeros m.fl. har gjort gällande att den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna hindrar dem från att under sin årliga semester upprätthålla sitt familjeliv och andra sociala aktiviteter på det sätt de tidigare kunde göra. I detta avseende har de nämnt exemplet med en av dem, som tjänstgör i Pakistan men som är bosatt i Milano (Italien), och som i själva verket endast förfogar över 16 dagar om året för att upprätthålla sin föräldrarelation till sina döttrar som bor i Aten (Grekland) med deras mor.
- 148 Enligt Carreras Sequeros m.fl. är den försämring av arbetsvillkoren som påverkar deras privatliv och familjeliv oproportionerlig.
- 149 Kommissionen har bestritt de argument som anförts av Carreras Sequeros m.fl. Rådet och parlamentet har anslutit sig till kommissionens argument.
- 150 Utan att det är nödvändigt att i förevarande fall uttala sig om det samband som enligt Carreras Sequeros m.fl. föreligger mellan rättigheterna i artikel 7 respektive artikel 31.2 i stadgan, ska det påpekas att den nya artikel 6 i bilaga X till tjänsteföreskrifterna, som Carreras Sequeros m.fl. har gjort gällande är rättsstridig, endast avser antalet årliga semesterdagar som tillerkänns tjänstemän och anställda som tjänstgör i tredjeländer.
- 151 Såsom kommissionen, som stöds av rådet och parlamentet, har gjort gällande påverkar denna nya artikel 6 inte de allmänna bestämmelser som är tillämpliga på tjänstemän och anställda som omfattas av tjänsteföreskrifterna, i vilka den berördes privatliv och familjeliv beaktas, såsom bestämmelserna om beräkning av årliga resekostnader och resdagar.
- 152 Andra bestämmelser i bilaga X till tjänsteföreskrifterna beaktar dessutom familjesituationen för tjänstemän och anställda som tjänstgör i tredjeländer. Artiklarna 18, 20–22, 24 och 25 i denna bilaga, vilka rör ersättning för boendekostnader, ersättning för resekostnader, ersättning för flyttkostnader, tillfälligt bostadsbidrag samt kompletterande sjukförsäkringsförmåner och olycksfallsförsäkring för olyckor som kan uppkomma utanför unionen, är tillämpliga såväl på dessa tjänstemän och anställda som på deras familjemedlemmar eller personer för vilka de har försörjningsplikt.
- 153 Vad slutligen gäller det exempel som anges i punkt 147 i förevarande dom och som Carreras Sequeros m.fl. har åberopat till stöd för denna grund, erinrar domstolen om att bedömningen av en unionsrättsakts lagenlighet i förhållande till de grundläggande rättigheterna under alla omständigheter inte får grunda sig på påståenden om vad denna rättsakt har för följder i ett enskilt fall (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 oktober 1999, Atlanta/Europeiska gemenskapen, C-104/97 P, EU:C:1999:498, punkt 43).
- 154 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den fjärde grunden.
- 155 Eftersom talan inte kan vinna bifall på någon av grunderna, ska den ogillas.

Rättegångskostnader

- 156 När överklagandet avvisas eller ogillas, eller när överklagandet bifalls och domstolen själv slutligt avgör saken, ska domstolen enligt artikel 184.2 i rättegångsreglerna besluta om rättegångskostnaderna.
- 157 Enligt artikel 138.1 i nämnda rättegångsregler, som enligt artikel 184.1 i samma rättegångsregler ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna om detta har yrkats.

158 I förevarande fall har rådet yrkat att Carreras Sequeros m.fl. ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna både i målen om överklagande och i förfarandet vid tribunalen. Eftersom Carreras Sequeros m.fl. har tappat målet ska rådets yrkande bifallas. Kommissionen har i målet vid tribunalen men inte i målet vid domstolen yrkat att Carreras Sequeros m.fl. ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Carreras Sequeros m.fl. har tappat målet ska kommissionens yrkande bifallas vad gäller förfarandet vid tribunalen, men kommissionen ska bära sina rättegångskostnader i förevarande mål om överklagande.

159 Enligt artikel 140.1 i domstolens rättegångsregler, som enligt artikel 184.1 i dessa regler ska tillämpas i mål om överklagande, ska medlemsstater och institutioner som har intervenerat bära sina rättegångskostnader. Parlamentet, som har intervenerat i målet vid tribunalen och som har deltagit i förfarandet vid domstolen, ska således bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

- 1) **Den dom som Europeiska unionens tribunal meddelade den 4 december 2018, Carreras Sequeros m.fl./kommissionen (T-518/16, EU:T:2018:873), upphävs.**
- 2) **Den talan som väckts av Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi och Marc Thieme Groen i mål T-518/16 ogillas.**
- 3) **Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi och Marc Thieme Groen ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för Europeiska unionens råd både i målen om överklagande och i förfarandet vid Europeiska unionens tribunal. De ska även ersätta de kostnader som uppkommit för Europeiska kommissionen i sistnämnda förfarande.**
- 4) **Kommissionen ska bära sina rättegångskostnader i förevarande mål om överklagande.**
- 5) **Europaparlamentet ska bära sina rättegångskostnader.**

Underskrifter